احسانڭزی تکرار ایده‌رك : «دینڭ صدقه بوقدر آز ایمش، باری بنده کیده‌یم، هرکسدن ایسته‌یم.» دیمش.

بر آدم دنیایه کلان اوغلنه بشیك المق ایچون اوزون چارشویه کیدر. مناسب حاضر بشیك بوله‌مدیغی جهتله مجدداً یاپلمق و بر قاچ کون مرورنده ویرلمك اوزره بشیکجی یه بر مقدار آقچه‌یی براقوب عودت ایدر. بر مدت صکره بشیکی المق ایچون کیدرسه‌ده «دها تکمیل اولمدی» جوابنی آلور. والحاصل بش اون دفعه کیتدیکی حالده بنه «حاضر دکل.» جوابنی تکراردن بشقه برشی المه‌ماز. چوجق بش، اون، نهایت یکرمی یاشنه کلور. باباسی

— ای خواجه افندی‌یه معلومات ویرمه‌دن نصل اولور ؟

— باباجغم ن خواجه افندی‌یه کیدر، هوانک قالقمدن کله‌مه‌جکی سویلر، بن کلیرم .

بر محله جماعتینک وجود الساله اولان فوائدندن بحث ایدلدیکی صره‌ده حضاردن بری : « افندم بونلرک هپسی حاجه نی. بابالریمز جماعتیقله‌می یشارلردی؟» دینسه جواباً دیکری: « ایشته کوردکمی؟ کندی کندیه طوتلدک. انلرده یشدیلرمی یا؟ » دیمش .

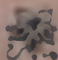
بر یرده صدقه‌نک محسناتندن بحث ایدیلیرکن

اوجیوز غروش معاش الیور. بنده‌کز ایکی یوز. حالبوکه ایکیمزده برزمانده کلدك. مرحمت بیوریکز.

افندی — صانکه مقصدك نه‌در ؟

اونباشی — معاشمزك برابر اولمسنی ایسترم.

افندی — سن مراق ایتمه مصطفی. اینشه کورجه دقت ایت. بن انك معاشندنده یوز غروش کسرم.

باباایله اوغلی بیننده

— اوغلم مکتب وقتی کلدی. نه‌وقت کیده‌جکسك ؟

— بابا بوکون هوا پك فنا، نصل کیده‌یم ؟

کور وبابت جرکین وصقل بولسان شعرادن برینه احباسندن بری: «برادرسنك بو حالی کوردکجه حرمنه بك اجیورم.» دیمه شاعر: «حرمنی کورسه کز بکا اجیردیکز.» جوابنی ویرمش.

ظرفادن برینه: «سزمی بیوککز یوقسه همشیره کزمی؟» سوألنه: «بوسنه همشیره مدن زیاده بیوك، کله جك سنه مساوی، اوبر سنه بن اوندن بیوك اوله جغم.» دیمش.

افندی ایله اوشاقه آره سنده

اوشاق — افندم قپو بولانم احمد اغا

فقرادن بری برخانه‌نك قپوسنی چالار. چوجق قپویی اچار. فقیر: «اولادم بڭا بریکزدن برپارچه برشی ویریکز.» دیمسی اوزرینه چوجق: «واه بابا اقشامدن صباحه قدر انام بابامدن، صباحدن اقشامه قدرده بن انامدن طیاق ییورز» دیمسی اوزرینه فقیر: «اه رزقکزی زیاده ایتسون.» دیمش.

چوجقك بری مکتبدن عودت ایدر. والده‌سی غایت خسیسه اولدیغندن بریومورطه پیشورەرك اوکنه قور. چوجق بریومورطه ایله طویمیه‌جغنی سویلمسی اوزرینه اناسی: «اوغلم بسمله ایله باشلا شیطان قاچار. اوحالده طویارسك.» دیجه: «آنا ایکی یومورطه پیشیرسه کده هم شیطانلر ییسه هم‌ده بن اولمزمی؟» دیمش.

دوقتور ایله خسته آره‌سنده

دوقتور — اصل دوشن پایدیکزدن برو بروقتده حس ایدییورمیسکز.

خسته — چوق دوقتور افندی! لکن ایصلانمق ایچون قاصله کیمك اولیه.

براوده جنازه ظهور ایدر، اودن چیقار دیرلرکن: «آه افندی‌نی بر یره کتوریور. ارکه اوراده نه ییه‌جك نه ایچه‌جك نه یاته‌جق وار.» دیه حرمی فریاده باشلامسی اوزرینه قارشوسنده‌کی خانه‌ده بولنان نفرادن بری: «آمان اولادم، شو قپویی قپا. غالبا جنازه‌یی بزم اوه کتوریورلر.» دیمش.

بدری ایسه کویا کرینه‌سنك قوجه‌یه وارمامق فکرنده بولندیغنه ذاهب اوله‌رق: «یورروم اغلامه. ایستمیورایسه‌ك سنی کوندررم.» دیمسی اوزرینه قزی کوزلرینی سیله‌رك: «باباجغم سن مراق ایتمه، بن هم اغلار، همده کیدرم.» دیمش.

سرخوشك بریسی راقی ایچمکه توبه ایدرسه‌ده بالطبع ثبات ایده‌میه‌رك دوامه باشلار، لکن اینی حرمندن‌ده صاقلار ایمش. برکون راقی‌یه دوامنی دویان حرمی: «افندی، سن ینه راقی‌یه باشلامشسك. حتی دون میخانه‌دن چیقارکن کورمشلر.» دیدکده: «وای یاودوستی! یا کیروبده چیقمدیغمی‌ی آرزو ایدییورسك!» دیمش.

سؤال صورولدقدن صكره قادينه : هيچ بيلمه
ليسك كورمبورم . بو خلد سزه مطلق ازا؟
منتقل اولمشدر » ديمش .

برانكليزه دوقتوری كلادستونه بر قاعده
كيدرك ليسه‌يه كوز كزديردكدن صكره .
قارسوبي جانحيرهرق : « صوق هيكر وارا؟
سؤاله « قارسوبی تعليقرم الفدم » حکی سه
برحسنه طوكه‌ديله او زه‌لله‌ره ايصه
ميوام » جوابی ويرمشدر .

برقاری قوجه‌سندن حکمر ایمش . قاری
الك اولدوه ارالداركين خاصمی ترك ايصه
حكمدن برحرل كمدرك الالمف باشلار

— بن سکا بکلکنی افندیلکنی صور-
میورم، قزمی اوغلانمی ؟

محاوره

— احبادن برینك خسته اولدیغنی- ویلملری
اوزرینه بش غروش ارابه پارهسی ویروب
کیتدم. حالبوکه کندیسی -وقاغه چیقمش،
اکر اوده اولمدیغنی بیلیدم، اویلهمی یباردم؟
— یانه یاپاردیکز ؟
— هیچ اولمزسه یایا کیدردم .

جوجنی اولمیان برقادین برای تداوی
دوقتوره مراجعت ایدر . دوقتور برقاچ

بيده‌جی — افندم، بونك ساده‌سی ایكمك اولور. اوده فرونلرده بولنور.

حكيمك بريسنه: «سزجه‌ اڭ فنا خسته‌لق هانكيسيدر؟» سؤالنه: «فجأه‌در، چونكه اجرت تداوی آلمغه وقت براقماز» ديمش.

هنوز ايكی اوچ ياشلرنده بولنان بر چوجغی لاله‌سی كزديرمكده ايكن پدرينك احباسندن بری راست كله‌رك آره‌لرنده شو يولده محاوره جريان ايدر:

— اوماشاء الله، ماشاءالله آغا، قيزمی اوغلانمی؟

— افندم احمد بك.

براوك جانبى تعمير اولنور، او صاحبى ده تعميره نظارت ايتمك اوزره اوراده بولنورمش. او صره‌ده قبو چالنير. آجله قده اوسنى بانى غايت بز مرده برى: — افندى به برشى سويله‌جكم ديمسى اوزرينه خانه صاحبنه احبار كيفيت ايديلور خانه صاحبيده اشاغى يه اينديكده: — افندى الله رضاسى ايچون بنى اون پاره تصدق ايديكز. ديمسى اوزرينه خانه صاحبى: — كل اوغلم ديه‌رك تاچاتى يه جيقارمش، بعده «الله ويرسون» ديمشدر.

بقيرلى يده‌مجى ايله مشترى بينمنده

مشترى — اولاد! بونك ساده‌سى يوقمى؟

بر آدم مابينده عجمی بر بربره تراشی
اولورمش. بربر بوزی قان ایچنده براقمش.
تراشی بیتدکدن صکره آدم بربره ایکی مثل
اجرت ویرمش. بربرك تعجبنه: «نه تعجب
ایدییورسك؟ هم تراش، هم حجامت دگلمی؟»
دیمش .

زیاده اوکسوروکی اولان بر آدمه
احبابندن بری: «برادر فلان یرده بر عطار
واردر. اوکسوروك ایچون علاج صاتار. اندن
آلورسه‌کز بر شیئکز قالمز.» دیر. و آدمده
عطاره گیدر. برده باقار که عطار اوکسوروکدن
بوغولیور. قرق پاره‌لق علاج آلدقدن صکره
قرق پاره دها ویره‌رك: «بونکله‌ده سز ایچکز»
دیمش .

متأهل بردات رفقاسندن برینه: — افندم هنوز متأهل ایتدیکم صره‌ده زوجه‌می اوقدر سوردم که عادتا بیه جکم کلوردی دیمش اوزرینه رفیق :

— یا افندم شمدی ؟

— شمدیمی عزیزم اووقت یه‌دیکمه بیك کره پشیمانم .

حریفك بری تراش اولیورمش . اوستوره غایت کوز اولدیغندن حریف قیوراندقجه قیوزانیور . بر آرا ایسه « افندم ، اوستوره‌م جلبکدرمی » دیمسی اوزرینه — اوت انی بنده آکلایورم . چونکه بر ساعتدر کوزمدن آتش چیقیور . دیمش .

سز ساعت اون بر بچقده جغرافیا چالیشیریکز.
بنده کز اویاندیریرم.

حاضر اثوابجی مغازه‌سنده

برذات پانتالون آلمق ایچون حاضر اثوابجی مغازه‌لرندن برینه کیدر. برقاچ پانتالون کیوب چیقاردقدن صکره بردانه‌سنی بکنیر ایسه‌ده بازارلق اولندیغی جهتله اسکی پانتالونی کیوب کیتمک اوزره آرار ایسه‌ده بوله‌مز. نهایت ایش مغازه‌نك دیرکتورینه عکس ایتدکده دیرکتور کمال عظمتله مشتریسنك یانینه کله‌رك:

— افندی عفو ایدرسکز. بورایه پانتالونله کلدیککزه امینمیسکز؟ دیمش.

برادر، اوزرمده بر شیئم چالندی، دیه‌جك ایسه‌ك
بزم حمامه کیرمه دیدکده حریف بویله
بر حرکتده بولنمیه‌جغنه دائر یمین ایدرك
حمامه کیروب چیقارسه‌ده اشیاسندن بر
سلاحلقدن بشقه‌سنك کاملاً چالندیغنی
کورنجه سلاحلی چبلاق بلنه قوشانوب
حمامجینك یانه کیدرك: «برادر مقصدم شکایت
دکلسه‌ده حمامه بن بویله‌می کلدمدی؟» دیمش.

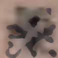

افندی ایله اوشاق بیننده

افندی — محمد یارین ساعت اون
ایکیده بنی قالدیر، ایرکن ایشم وار، سوقاغه
کیده‌جکم.

اوشاق — باش اوستنه افندم. یالکز

مشتری بولدم ظنیله: «افندم باغك اعلاسی بزمك فوق العاده‌سی، نه آله جقسکز؟» دینجه اوزربنه جواباً: «آمان اوغلم، برقص ...» دیمش.

افندینك بری کمال جدیت و عظمتله بقال دکانه کیدوب: «بقال سنده باغ وارمی؟» — اعلاسی افندم. — شکر؟ — برنجیسی افندم. — اون؟ — فوق العاده‌سی دیدکده افندی: «اویله ایسه به حریف حلوا یاپوب یسه‌نه» دیمش.

حریفك بری نوبه کلنده «فلان شیئم چالندی» دیه‌رك غوغا اتمکله مشهور ایمش برکون حمامه کیتمش حمامجی حریفه: — سنك

اکلنمك ایچون بر قوناقده برینی آچ براقمشلر. کیجه یاننه جنی زمان غایت مکلف بر یتاق، اوزرینه‌ده یدی سکز دانه یورغان قودقدن صکره یاتارکن آغالردن بری مسافرك یاننه کلوب: «بك افندیلر مزك مخصوص سلامی وار. اکر یورغانلر آزایسه بر قاچ دانه‌دها کوندره‌جکلر.» دیدکده «رجا ایدرم بویلریده الـسونلرده. اوزرینه برعجم بیده‌سی اوزتسونلر.» دیمش.

برشیشمان آدم صیجاق هواده بیوك بر یوقوشی طیرمانیر. یقوشك اوست باشنده بر بقال دکانی و اوکنده برده بوش صندالیه وارمش. همان اوتوریویرر. بقال ایسه برپاغلی

استادن بری هر زمه کیمسه پارسدن بحث ایدرمش . برکون احبابی « برادر پارسدن بحث ایتمه . بونی بر دها اغزیکه آلور ایسه‌ك سکله قطع الفت ایدرز . » دیمشلری اوزرینه بر دها پارسدن بحث ایتمامکه یمین ایدرسه‌ده هر نفردی باشنده پارسدن بحث ایده‌مدیکندن طولایی جلالامق درجه‌سنه کلورمش . برکون رفقاسی باشنده دونیر . بایلور . ارقداشلری کال تلاشله : « امان برادر نه اولدك ؟ دوقتوره خبر کوندره‌لمی ؟ » دیدکلری بر صره‌ده کوزلری یاری آچیق یاری قپالی اوله‌رق : « مراق ایتمیکز ارقداشلر ، بن پارسده ایکن‌ده برکره بویله اولمه‌دی . » دیمش .

اختيار اولديغى حالده دائما باشنى كيزله‌
مكده اولان بر قادين قومشولريله قونوشوركن
بوسته بكرمى بش ياشنه باصدم ديديكنى
ايشيدن بكرمى ياشلرنده‌كى اوغلى همان قپودن
باشنى ايچرو صوقه‌رق : «آننه بن سنه دها
دينى صبقده برابر بيويه‌لم . » ديمش .

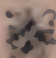
محله قهوه‌سنك برجامى قرلديغى جهتله
جام يرينه بر كاغد ياپشديرمشلر . چاپقينلردن
برى كاغددن باشنى صوقه‌رق : «قهوه‌جى
ساعت قاچ؟» ديه سؤال ايتدكده قهوه‌جى النه
آلديغى سوپوركه صاپنى باشنه يرلشديره‌رك :
«شمدى برى چالدى .» ديمش .

طشره‌دن بریسی جنازه كتورركن تابوتك صاغ و صولنده بولنمقدن هانكیسی افضل اولدیغی سؤال ایلدكده: «ایچنده بولنمه‌ده نره‌سنده بولونورسه‌ك بول.» دیمش.

بر كون خواجه نصیرالدین مرحومه كوزی آغریلی بریسی كلرك: «خواجه افندی كوزم آغریور. بر علاج تعریف ایت.» دیمسی اوزرینه: «همان دورمه چیقار. دون كیجه بنم دیشم آغریوردی. چیقاردم. آغریسی كچدی.» دیمش.

بر مشتری لوقانطه‌ده یمك یدکدن صکره غارسون ایله حسابی کوردکن یدیکی طعاملری برر برر سویلیوب نهایت «دها برشی وارمی؟» دیه سؤالنه اوزرینه غارسون: «برده بنده‌کز» بولمو بخشیش طلب ایتمسی اوزرینه مشتری بعدالتأمل: «خیر خیر! غارسون یدیکم اصلا خاطریمه کلمیور» دیمش.

ظرفادن بری اون یدی اون سکز یاشلرنده اولان اولادینی اولندیرمك تشبثنده بولنور احباسندن بری: «افندم، مخدومکز دهابك کوجك، عجله‌سی نه؟ براز عقلی باشنه کلسون، بیوسون.» دیمسی اوزرینه: «افندم هیچ عقلی باشنه کلدیکی زمان تأهل ایدرمی؟ بنده آنك ایچون عجله ایدیورم یا!» دیمش.

بابا ایله اوغلی چرشیده بقال دکاننه باقارکن

— بابا پرنجی قاچه آلیورسڭ ؟

— اوچ غروشه.

— امان بابا بك آلدانیورسڭ

— نیچون اولادم ؟

— یا بزم آشچی قادین کچن کون بقاله ایکی غروشه صاتیوردی ...

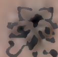

حال احتضارده بولنان بر قادین زوجنه: «آه افندی اگر بن اوله‌جك اولورسم سنك حالڭ نه اولور ؟» دینجه اوزرینه زوجی : «یا اولمیه‌جك اولورسڭ او زمان بنم حالم نه اولور؟» دیمش .

— برادر بنده برازالتون وار، اريتمك ايسترم. عجبا اك قولاى يول هانكيسيدر؟

— آمان افندم. آندن قولاى نه وار؟ بركيجه برلكده بك اوغلنه جيقار، براز جقار، بر ايكى قب ده يتمك يرز. انلر كندى لكندن اريو.

زوجى وفات ايتمش برقادين امامه مراجعت ايدر. اره‌لرنده شو محاوره جريان ايدر :

ق — امام افندى بوكيجه زوجم وفات ايتدى.

ا — يا واه واه هسانكى حكيمه كوستر ديديكز ؟

ق — حكيمه حاجت قالمدى. كندى بلكندن اولدى.

— بیلمم فقط هر حالده شو سو تهلکه‌لی والسلام.

— اوت. لکن الك‌ده قولایی وار.

— نه کبی؟

— نه کبی اوله‌جق! او بیه تهلکه‌لی شیئی اوطه‌ده قوراجقلرینه باعجه‌یه قورمالیدر. او حالده قضاسی اولمز!

محاوره

— تیا سوقاقدن کچمکده نه معنا وار؟ شو جاده‌دن کیده‌لم.

— اولمز. بن اورادن کیده‌مم، قورقارم.

— قورقه‌جق نه وار؟

— صراقه تصادف ایدرمده . . . .

اوشاقده زکا

افندی اوشاغنه — ویردیکم غزته‌یی بوسته‌یه ویردکمی ؟

اوشاق — ویردم افندم. حتی بوسته‌جی‌یه: «بو غزته بروسه‌یه کیده‌جك. قاچ پاره ویره‌یم؟» دیدم «اون پاره» دیدی پازارلغه کیرشدم «زه‌یه کیدرسه کتسون اون پاره‌در» دیدی. بنده الدانمامق ایچون بغداده کوندردم.

ایکی کشی بیننده

— برادر ایشتمش اوله: کچن کون سزك جوارده حریق اولمش.

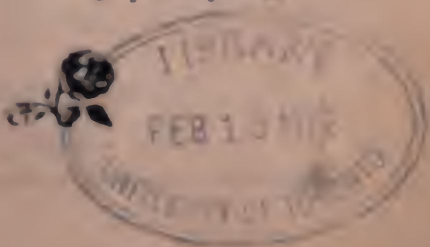
— اوت ینه صوبا بلاسندن.

فقرات مضحکه

حریفك بری لوقانطه یه کیدوب اوتوز پاره‌لق چوربا ایسمارلار . غارسون چورباسی کتیرر . حریف بر ایکی ایچنده بر بجاوره چیقدیغندن حدت ایله غارسونی چاغیره‌رق : «بو چوربانك ایچندن چیقان بجاوره نه در؟» دیدکده غارسون ده :

— افندم اوتوز پاره‌لق چوربانك ایچنده اوتوز غروشلق صرمه‌لی حاولی چیقماز یا !.. دیمش .

فقرات مضحكه

معارف نظارت جليله سنك ۱۴ كانون اول سنه ۳۱۵ تاريخ و ۶۵۱ نومرولو رخصتنامه سيله طبع اولنمشدر

درسعادت

محمود بك مطبعه سی

۱۳۱۸

